

GEOGRAFIA KLASY I

Kształcenie ogólne w zakresie podstawowym

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Czas na geografię

Zakres podstawowy - I KLASA (szkoła ponadgimnazjalna)

Opracowanie: Ewa Wilczyńska

Świat w czasie przemian			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna miary rozwoju społeczno-gospodarczego ▪ zna podział świata na kraje wysoko, średnio i słabo rozwinięte gospodarczo ze względu na wskaźnik HDI ▪ potrafi wymienić przyczyny dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym świata ▪ zna i rozumie pojęcie globalizacji ▪ wymienia płaszczyzny globalizacji ▪ wie, na czym polega zjawisko „makdonaldyzacji” ▪ zna przyczyny współpracy międzynarodowej ▪ zna agendy ONZ: FAO, ILO, UNESCO, WHO, UNICEF ▪ zna organizacje: ONZ, OECD, OPEC, UE, NAFTA ▪ potrafi wskazać na mapie państwa należące do grupy G8 ▪ zna cele działania euroregionów ▪ potrafi wymienić cechy państwa ▪ zna przyczyny zmian na mapie politycznej ▪ wie, na czym polega dekolonizacja ▪ zna najważniejsze przemiany polityczne w Europie i Azji po roku 1989 i potrafi wskazać na mapie Europy kraje, które powstały po tym roku ▪ potrafi wymienić kilka terytoriów zależnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi podzielić miary rozwoju społeczno-gospodarczego i scharakteryzować ich przydatność ▪ zna wskaźnik HDI ▪ potrafi wymienić kraje o najniższym i najwyższym PKB na 1 mieszkańca ▪ potrafi omówić przyczyny narastania dysproporcji między bogatymi a biednymi regionami ▪ potrafi omówić podstawowe uwarunkowania procesu globalizacji ▪ potrafi scharakteryzować dwie płaszczyzny globalizacji, ▪ zna i rozumie pojęcie wskaźnik globalizacji ▪ potrafi wymienić i wskazać na mapie przykłady państw najbardziej i najmniej zglobalizowanych ▪ potrafi opisać przykłady negatywnych i pozytywnych konsekwencji globalizacji ▪ potrafi scharakteryzować najważniejsze przyczyny pogłębiania się międzynarodowej współpracy ▪ potrafi wymienić cele i zasady działania ONZ ▪ zna przykłady organizacji pozarządowych i cele ich działania ▪ potrafi wymienić skład grupy G20 oraz dokonać charakterystyki grup G8 i G20 ▪ zna organizacje: Unię Narodów Południowoamerykańskich, ASEAN, Unię Afrykańską ▪ potrafi wskazać konsekwencje zmian na politycznej mapie Europy i Azji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi wskazać kraje o najwyższym i najniższym HDI na świecie ▪ potrafi ocenić przydatność miar rozwoju społeczno-gospodarczego ▪ potrafi wyjaśnić nieadekwatność podziału świata na bogatą Północ i biedne Południe ▪ potrafi podać przyczyny dynamicznego rozwoju krajów położonych nad Zatoką Perską, państw Azji Południowej i Południowo-Wschodniej oraz Ameryki Południowej ▪ potrafi uzasadnić wielopłaszczyznowość procesu globalizacji ▪ zna największe przedsiębiorstwa, firmy i koncerny na świecie ▪ potrafi ocenić rolę organizacji międzynarodowych w procesach integracji oraz zapobieganiu i łagodzeniu konfliktów ▪ potrafi wskazać przykłady państw, które uzyskały niepodległość w wyniku dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na podstawie wielkości mierników i wskaźników potrafi zaklasyfikować państwo do grupy krajów bardzo wysoko, wysoko, średnio i słabo rozwiniętych ▪ potrafi wymienić i wskazać na mapie 10 najbogatszych państw świata, ▪ potrafi zanalizować mapę szczęścia i wyjaśnić zaobserwowane różnice ▪ potrafi ocenić zależność między zaawansowaniem procesu globalizacji a poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego państw ▪ zna przykłady działań podjętych w celu niesienia pomocy biednym regionom świata ▪ potrafi wskazać przykłady państw powstałych współcześnie w wyniku secesji ▪ potrafi wyjaśnić, dlaczego dążenia niepodległościowe grup narodowościowych są zagrożeniem dla istnienia państw
Współczesne problemy demograficzne i społeczne			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna i rozumie pojęcia: eksplozja (bomba) demograficzna, przyrost naturalny, ekumena, anekumena, subekumena, bariera osadnicza, telepraca, bezrobocie, migracja, urbanizacja, aglomeracja, megalopolis ▪ potrafi wymienić fazy rozwoju demograficznego ▪ zna przyczyny wzrostu liczby ludności świata ▪ potrafi wymienić główne fazy przejścia epidemiologicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna i stosuje pojęcia: współczynnik przyrostu naturalnego, ludność zawodowo czynna i zawodowo bierna, współczynnik bezrobocia, imigracja, emigracja, saldo migracji, krąg kulturowy, wskaźnik urbanizacji, megalopolis, deglomercja ▪ potrafi scharakteryzować fazy rozwoju demograficznego ▪ potrafi wymienić konsekwencje wysokiego i niskiego przyrostu naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna i rozumie pojęcia: cowering, migracje wahadłowe, repatriacja, reemigracja, współczynnik salda migracji, gęstość zaludnienia na różnych kontynentach ▪ potrafi wyjaśnić różnice we wzroście zaludnienia na różnych kontynentach ▪ potrafi ocenić fazy rozwoju demograficznego ▪ potrafi scharakteryzować czynniki kształtujące liczbę urodzeń i zgonów ▪ umie wyjaśnić przyczyny małej i dużej koncentracji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi na podstawie wybranych wskaźników demograficznych podać fazę rozwoju demograficznego wybranego państwa ▪ potrafi wymienić prawidłowości dotyczące powiększania się liczby ludności świata ▪ potrafi ocenić politykę demograficzną wybranych państw (np. Chin, Szwecji, Francji, Polski) ▪ potrafi ocenić skutki starzenia się społeczeństwa ▪ umie określić tendencje zmian przyrostu

<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi wskazać na mapie obszary o największym i najmniejszym zaludnieniu ▪ potrafi wymienić przyczyny dużej koncentracji ludności ▪ potrafi wymienić bariery osadnicze ▪ potrafi wymienić sektory działalności gospodarczej ▪ zna przyczyny bezrobocia w krajach wysoko i słabo rozwiniętych ▪ wymienia przyczyny migracji ▪ potrafi wskazać na mapie główne kierunki migracji na świecie ▪ zna wielkie kręgi kulturowe świata ▪ potrafi wymienić płaszczyzny procesów urbanizacyjnych ▪ zna przykłady aglomeracji monocentrycznych i policentrycznych ▪ zna najważniejsze wyróżniki metropolii ▪ potrafi określić skutki procesów urbanizacyjnych ▪ zna współczesne funkcje wsi ▪ potrafi wymienić cechy obszarów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi wskazać na mapie obszary o dużym i niskim przyroście naturalnym ▪ potrafi opisać fazy przejścia epidemiologicznego ▪ potrafi wymienić cechy rozmieszczenia ludności na świecie ▪ potrafi wyjaśnić przyczyny dużej koncentracji ludności ▪ potrafi scharakteryzować zmiany struktury zawodowej wraz z poziomem rozwoju gospodarczego (na podstawie wykresu modelu rozwoju gospodarczego) ▪ potrafi wymienić korzyści płynące z telepracy ▪ potrafi wymienić podstawowe typy bezrobocia ▪ potrafi wyjaśnić przyczyny bezrobocia w postkomunistycznych państwach Europy Środkowej i Wschodniej ▪ zna kryteria podziału ruchów migracyjnych i potrafi podać przykłady różnych rodzajów migracji ▪ potrafi wymienić konsekwencje migracji dla obszarów emigracyjnych i imigracyjnych ▪ potrafi podać główne cechy kręgów kultury Zachodu, islamu, chińskiej ▪ potrafi opisać etapy urbanizacji ▪ zna przykłady megalopolis i potrafi wskazać je na mapie ▪ potrafi określić wskaźnik urbanizacji w państwach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego ▪ rozumie pojęcie metropolizacji, potrafi wymienić przykłady miast globalnych ▪ potrafi wyjaśnić problemy rozwoju wielkich miast w państwach wysoko rozwiniętych i rozwijających się ▪ potrafi opisać przemiany funkcji wiejskich w krajach rozwiniętych i rozwijających się 	<p>ludności wybranych obszarów</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi scharakteryzować zmiany w środowisku geograficznym wywołane wzrostem gęstości zaludnienia ▪ potrafi wymienić skutki bezrobocia ▪ potrafi obliczyć współczynnik salda migracji ▪ potrafi ocenić rolę imigrantów w rozwoju społeczno-gospodarczym państw Europy Zachodniej ▪ potrafi wyjaśnić, na czym polega amerykanizacja i ocenić multikulturalizm ▪ potrafi wyjaśnić poziom urbanizacji kontynentów ▪ potrafi wyjaśnić (na konkretnych przykładach) zjawisko deklomracji miast ▪ potrafi scharakteryzować i ocenić nowe funkcje wsi ▪ potrafi ocenić wpływ rozwoju turystyki na obszarach wiejskich w państwach rozwijających się 	<p>naturalnego w przyszłości</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi obliczyć gęstość zaludnienia na podstawie danych statystycznych ▪ potrafi wyjaśnić przyczyny wzrostu zatrudnienia w usługach wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym ▪ potrafi przedstawić zmiany w strukturze zatrudnienia ludności ▪ potrafi podać metody ograniczenia zjawiska bezrobocia ▪ potrafi ocenić skutki migracji przymusowych ▪ potrafi analizować kierunki, przyczyny i skutki współczesnych migracji ludności polskiej ▪ potrafi wyjaśnić wpływ kultury na rozwój gospodarczy ▪ potrafi porównać kulturę tradycyjną z miejską, ▪ potrafi ocenić skutki procesów urbanizacyjnych ▪ potrafi uzasadnić potrzebę rozwoju nowych funkcji wsi w krajach europejskich
--	--	---	--

Gospodarka rolna i problemy żywienia ludności na świecie

dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa na świecie ▪ zna różnice między rolnictwem towarowym i samozaopatrzeniowym ▪ zna typy rolnictwa intensywnego i ekstensywnego ▪ potrafi podać przykłady zbóż, roślin bulwiastych i korzeniowych, roślin cukrodajnych, oleistych, włóknistych i używek, umie wskazać na mapie główne rejony ich upraw ▪ zna zwierzęta hodowlane (bydło, trzoda chlewna, owce), potrafi wskazać główne rejony ich hodowli ▪ potrafi wskazać obszary występowania głodu na świecie ▪ zna przyczyny głodu i niedożywienia ▪ potrafi wymienić funkcje lasów ▪ zna i rozumie pojęcie rybołówstwa ▪ potrafi wymienić przykłady odnawialnych i nieodnawialnych zasobów mórz i oceanów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi ocenić znaczenie czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój rolnictwa wybranego obszaru ▪ potrafi scharakteryzować cechy typów rolnictwa intensywnego i ekstensywnego ▪ zna uwarunkowania rozmieszczenia upraw na świecie ▪ potrafi opisać uwarunkowania rozwoju chowu zwierząt na świecie ▪ zna różnice między głodem jawnym a utajonym ▪ potrafi wskazać najważniejsze sposoby oszczędzania i powiększania zasobów wody ▪ potrafi podać przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia lasów na kuli ziemskiej ▪ potrafi wymienić konsekwencje racjonalnej i rabunkowej gospodarki leśnej ▪ potrafi wymienić cechy gospodarki morskiej ▪ potrafi wskazać działania na rzecz ochrony mórz i oceanów ▪ zna niebezpieczeństwa wynikające z nadmiernej eksploatacji mórz i oceanów ▪ potrafi wymienić przyrodnicze i pozaprzyrodnicze 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi porównać czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze w państwach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego ▪ potrafi wskazać korzyści dla rozwoju rolnictwa wynikające z nakładów kapitału ▪ potrafi wyjaśnić przeznaczenie upraw ▪ zna tendencje zmian w pogłowie zwierząt hodowlanych na świecie ▪ potrafi wymienić przyczyny występowania obszarów niedoborów i nadwyżek w produkcji żywności oraz wskazać te obszary ▪ zna skutki głodu jawnego, utajonego i niedożywienia ▪ potrafi podać przyczyny zróżnicowania zasobów wodnych na świecie ▪ zna i rozumie pojęcie lesistości, potrafi wskazać obszary o największej i najmniejszej lesistości na świecie oraz podać przyczyny tego zróżnicowania ▪ potrafi podać przyczyny zmniejszania się powierzchni lasów i skutki wylesiania ▪ potrafi ocenić znaczenie rybołówstwa, akwakultury 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi wyjaśnić dysproporcje w poziomie rozwoju rolnictwa na świecie ▪ potrafi podać prawidłowości w rozmieszczeniu rolnictwa intensywnego, ekstensywnego, samozaopatrzeniowego i towarowego ▪ potrafi wyjaśnić wpływ wielkości i typu własności gospodarstwa rolnego na rozwój rolnictwa ▪ potrafi scharakteryzować wymagania roślin uprawnych ▪ zna i rozumie pojęcie monokultury upraw, potrafi wskazać obszary, na których jest ona stosowana ▪ potrafi scharakteryzować bariery rozwoju chowu zwierząt ▪ potrafi uzasadnić wzrost znaczenia hodowli bydła i owiec ▪ potrafi wyjaśnić, dlaczego mimo wzrostu produkcji żywności nie maleje zjawisko głodu ▪ zna normy dziennego spożycia kalorii i białka przez człowieka oraz potrafi scharakteryzować cechy żywienia obfitego, normalnego, niedostatecznego

	czynniki rozwoju rybołówstwa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ i marikultury dla żywienia ludności ▪ potrafi wskazać obszary mórz, będące najzasobniejszymi łowiskami i scharakteryzować czynniki warunkujące ich powstanie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi ocenić pomoc doraźną i długofalową podejmowaną przez państwa oraz organizację międzynarodowe w celu ograniczenia głodu ▪ potrafi ocenić sposoby oszczędzania wody ▪ potrafi wyjaśnić, dlaczego wycinanie lasów równikowych stanowi zagrożenie dla całego świata ▪ zna i rozumie pojęcia: morze terytorialne, wody wewnętrzne, wyłączna strefa ekonomiczna ▪ potrafi wskazać rozmieszczenie najważniejszych złóż surowców mineralnych na dnie mórz i oceanów ▪ potrafi podać i ocenić działania na rzecz ochrony mórz i oceanów
Przemiany w przemyśle i usługach			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna i rozumie terminy: energia pierwotna, energia wtórna, źródła nieodnawialne, odnawialne, czynniki lokalizacji przemysłu, okręg przemysłowy, restrukturyzacja, technopolie, turystyka, komunikacja ▪ potrafi wymienić rodzaje energii wtórnej ▪ zna główne obszary występowania surowców energetycznych na świecie i potrafi wskazać je na mapie ▪ potrafi wskazać na mapie główne okręgi przemysłowe świata ▪ potrafi wymienić cechy społeczeństwa informacyjnego ▪ potrafi opisać wady i zalety internetu ▪ potrafi dokonać podziału transportu ▪ zna rodzaje turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna i rozumie terminy: bilans energetyczny, deklomercja przemysłu, technopark, społeczeństwo informacyjne, rzeczywistość wirtualna, infrastruktura transportu, przemysł turystyczny, turysta ▪ potrafi przedstawić zmiany udziału źródeł energii pierwotnej w bilansie energetycznym świata od lat 70. XX w. ▪ potrafi podać zastosowanie ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla ▪ potrafi wymienić wady i zalety energetyki wodnej, cieplnej, jądrowej i niekonwencjonalnej ▪ potrafi wyjaśnić znaczenie energii elektrycznej w życiu i działalności człowieka ▪ potrafi scharakteryzować funkcje przemysłu ▪ zna główne branże przemysłu według Europejskiej Klasyfikacji Działalności ▪ potrafi scharakteryzować wybrane czynniki lokalizacji przemysłu ▪ potrafi wymienić i scharakteryzować typy okręgów przemysłowych ▪ potrafi podać cechy restrukturyzacji przemysłu ▪ potrafi wymienić te branże, które należą do przemysłu wysokich technologii (high-tech) ▪ potrafi wskazać na mapie rozmieszczenie najważniejszych technopolii na świecie ▪ potrafi wyjaśnić, na czym polega wykluczenie cyfrowe ▪ umie wskazać na mapie obszary o największym i najmniejszym udziale użytkowników internetu w ogólnej liczbie ludności, potrafi wyjaśnić zaobserwowane różnice ▪ potrafi wymienić przykłady aktywności społecznych i gospodarczych w sieci ▪ potrafi wskazać wady i zalety różnych rodzajów transportu ▪ potrafi scharakteryzować czynniki rozwoju turystyki ▪ potrafi wymienić państwa o największych wpływach z turystyki międzynarodowej ▪ potrafi wskazać na mapie obszary atrakcyjne turystycznie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi wyjaśnić wzrost udziału węgla w bilansie energetycznym po 2003 r. ▪ zna działania mające na celu zmniejszenie uzależnienia gospodarki od ropy naftowej ▪ potrafi wskazać głównych producentów surowców energetycznych ▪ potrafi zaprezentować wady i zalety wykorzystania nieodnawialnych źródeł energii ▪ potrafi podać czynniki decydujące o zróżnicowaniu natężenia i wielkości produkcji energii elektrycznej ▪ potrafi wskazać na mapie głównych producentów energii elektrycznej ▪ zna czynniki lokalizacji poszczególnych typów elektrowni ▪ zna udział największych producentów energii elektrycznej według różnych typów elektrowni ▪ potrafi podać czynniki lokalizacji wybranych gałęzi przemysłu ▪ zna czynniki lokalizacji przemysłu wysokich technologii ▪ potrafi wskazać bieguny, grona przemysłowe, parki technologiczne i ocenić ich udział w gospodarce świata ▪ potrafi porównać cechy fordyzmu i postfordyzmu ▪ potrafi wyjaśnić, dlaczego przemysł wysokich technologii koncentruje się przede wszystkim w państwach wysoko rozwiniętych ▪ potrafi wskazać państwa przodujące w rozwoju społeczno-gospodarczym opartym na wykorzystaniu technologii cyfrowych ▪ potrafi porównać rozwój komunikacji na poszczególnych kontynentach ▪ potrafi ocenić rolę transportu w handlu międzynarodowym ▪ potrafi dokonać analizy salda wpływów i wydatków z turystyki międzynarodowej w wybranych państwach świata ▪ zna i rozumie pojęcie monokultury turystycznej ▪ potrafi wyjaśnić, dlaczego kryzys światowy ma 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi opisać skutki kryzysu energetycznego ▪ potrafi ocenić znaczenie ropy naftowej dla funkcjonowania gospodarki światowej ▪ potrafi podać przyczyny zwiększania się udziału elektrowni jądrowych i alternatywnych w produkcji energii elektrycznej ▪ potrafi uzasadnić zależność między zapotrzebowaniem na energię elektryczną a rozwojem gospodarczym ▪ potrafi wskazać przykłady obszarów występowania elektrowni alternatywnych (niekonwencjonalnych) ▪ potrafi ocenić współczesne tendencje rozwoju przemysłu na świecie ▪ potrafi wyjaśnić, dlaczego w najbardziej zaawansowanych technologicznie państwach świata dostęp do niektórych branż wysokich technologii jest chroniony przez wyspecjalizowane agencje rządowe ▪ potrafi wyjaśnić wpływ rozwoju technologii cyfrowych na gospodarkę i życie codzienne ▪ zna i rozumie pojęcia: offshoring i outsourcing ▪ potrafi zaproponować lokalizację konkretnego zakładu przemysłowego na świecie ▪ potrafi uzasadnić tezę, iż wielkość zatrudnienia w usługach jest miarą rozwoju gospodarczego państwa ▪ potrafi wyjaśnić, dlaczego w państwach wysoko rozwiniętych transport samochodowy ma większe znaczenie niż kolejowy ▪ potrafi wyjaśnić zmiany w kierunkach przemieszczania się Polaków w celach turystycznych w ostatnim dziesięcioleciu

	<ul style="list-style-type: none"> potrafi ocenić wpływ turystyki na rozwój gospodarczy krajów 	<p>wpływ na kłopoty gospodarcze państw monokultury turystycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi dokonać oceny wpływu turystyki na środowisko geograficzne 	
Relacje człowiek – środowisko geograficzne			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie pojęcia: środowisko przyrodnicze, środowisko geograficzne, zasoby naturalne, efekt cieplarniany, dziura ozonowa, kwaśny opad, degradacja gleb potrafi określić wpływ człowieka i jego działalności na środowisko przyrodnicze zna działania na rzecz ochrony przyrody potrafi wskazać konsekwencje zanikania warstwy ozonowej, zwiększonego efektu cieplarnianego i zanieczyszczenia wód potrafi wymienić czynniki wpływające na zmniejszenie bioróżnorodności 	<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie pojęcia: park narodowy, park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu potrafi wymienić przyczyny zakłócenia równowagi ekologicznej w państwach o różnym stopniu rozwoju gospodarczego zna działania podejmowane na rzecz ochrony przyrody i powiększania powierzchni obszarów chronionych potrafi wskazać na mapie Polski obszary Natura 2000 potrafi wskazać państwa o największym udziale obszarów chronionych na świecie potrafi wyjaśnić mechanizm powstawania dziury ozonowej, kwaśnych opadów oraz efektu cieplarnianego zna źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych, podziemnych, mórz i oceanów potrafi wymienić przyczyny i skutki degradacji gleb 	<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie pojęcia: determinizm geograficzny, nihilizm geograficzny, posybilizm geograficzny, rozwój zrównoważony potrafi wyjaśnić zasady rozwoju zrównoważonego oraz podać działania na jego rzecz potrafi ocenić międzynarodową współpracę w dziedzinie ochrony środowiska zna działalność wybranych konwencji i konferencji dotyczących zagrożeń środowiska geograficznego potrafi wskazać największe parki narodowe na świecie potrafi wyjaśnić mechanizm zanikania Jeziora Aralskiego oraz powiększania się obszarów pustynnych zna zasady rolnictwa ekologicznego potrafi opisać konsekwencje funkcjonowania zapór i zbiorników wodnych na rzekach 	<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie pojęcie ekorozwój potrafi ocenić kierunki określające relacje człowiek – środowisko geograficzne potrafi wskazać obszary klęsk ekologicznych na świecie potrafi prognozować zmiany w środowisku na skutek prowadzenia konkretnej działalności gospodarczej potrafi wskazać na mapie obszary zagrożone pustynnieniem potrafi proponować, jakie działania na rzecz zmniejszenia degradacji środowiska można podjąć w skali lokalnej i regionalnej potrafi wyjaśnić, dlaczego lokalne zmiany w atmosferze mają zasięg globalny

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie sprostą wymaganiom na ocenę dopuszczającą, co uniemożliwia dalsze zdobywanie wiedzy i kształtowanie umiejętności
- popelnia poważne błędy merytoryczne
- nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności,

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- biegle posługuje się zdobytą wiedzą w rozwiązywaniu problemów, proponuje niekonwencjonalne, nietypowe rozwiązania
- samodzielnie i twórczo rozwija własne umiejętności i uzdolnienia
- przeprowadza wnikliwą analizę sytuacji, dostrzega prawidłowości i zależności
- wyszukuje i selekcjonuje informacje
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.